SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2573

av Leonid Yurkovskiy (SD)

Statlig molntjänst

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att etablera en svensk statlig molntjänst och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Beroende av tredje part för kritisk digital infrastruktur och lagring av känsliga data är en sårbarhet. Tillgången till samhällsviktiga digitala tjänster och lagrad information kan påverkas av politiska beslut, sanktioner, ändrade avtalsvillkor eller konflikter. Ofta är tjänsteleverantörerna utländska företag vars framtida avsikter eller politiska förhållanden inte är säkerställda, inte minst då de är subjekt för andra länders lagstiftning och myndighetsbeslut.

Såväl Estland som Frankrike har olika modeller för statliga molntjänster som bidrar till att offentliga verksamheter blir mindre beroende av att utländska leverantörer fortsätter att tillhandahålla sina tjänster på oförändrade villkor.

Även Sverige har, inom ramen för Samordnad och säker statlig IT-drift (SGIT), statliga tjänster för bland annat lagring, samarbete och applikationsdrift. Dessa har dock olika användningsområden och begränsningar. Även om SGIT tillhandahåller lagring är det inte en komplett, elastisk molnplattform där exempelvis myndigheter själva kan nyttja avancerade molntjänster, AI-verktyg och skalbar infrastruktur på kort tid. SGIT bygger även på att de bärande myndigheterna delar med sig av sin befintliga kapacitet.

Det innebär att infrastrukturen inte har kapacitet att agera central molnleverantör åt stora delar av den offentliga sektorn.

Regeringen bör därför kartlägga i vilken utsträckning det befintliga utbudet kan ersätta utländska molntjänster för samhällsviktig verksamhet och säkerställa att det vidareutvecklas där behoven inte täcks. Detta bör omfatta såväl lagring med snabb och frekvent åtkomst samt tydliga krav på digital motståndskraft och svensk statlig kontroll.

Statlig drift är inte per automatik säkrare än extern drift, men målet bör vara att minska kritiska beroenden och stärka förmågan till att upprätthålla samhällsviktig verksamhet även om en utländsk leverantör upphör att leverera tjänsten. Det här kan samtidigt stärka integriteten för svenska medborgare i och med att utländska aktörer i vissa fall inte kommer få tillgång till känsliga personuppgifter.

Som ett led i att stärka den digitala infrastrukturen och Sveriges oberoende bör regeringen verka för att etablera en oberoende molntjänst. Införandet av en statlig molntjänst bör ske stegvis och samordnas med berörda myndigheter som verkar inom ramen för nationell digital infrastruktur och statlig IT-drift.

Leonid Yurkovskiy (SD)